GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI DE LUCRU.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șese lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr 49. — *Lunĭ, Marțĭ 17 (29) Aprile* — 1884.

Brașovŭ în 16 (28) Aprile.

De câte orĭ Reuniunea scolară germană, așa numitulŭ „Schulverein,“ ține vre-o adunare, teroriștii din Pesta sêmtŭ, că le furnică ceva prin corpŭ, ceva rece ca frigurile, ce cuprindŭ organismulŭ omului când sĕ adună prea multă fiere în elŭ. Nicĭ nu e lucru puținŭ pentr'unŭ Maghiarŭ, fiĕ și mai puținŭ néoșŭ, a cetí prin foile marĭ germane, că cutare profesorŭ învĕțatŭ dela Berlin susține cu tăriă în cutare adunare cercetată de unŭ publicŭ numerosŭ și distinsŭ germanŭ, că despotismulŭ maghiarŭ, ce apasă pe Sașii din Transilvania, a devenitŭ nesuferitŭ, că elŭ tinde a nimicí cu totulŭ elementulŭ germanŭ prin maghiarisarea succesivă a scólelorŭ cu ajutoriulŭ legilorŭ votate la 1879 și 1883 și că amenință chiar și cultura generală deórece Maghiarii nicĭ în limba lorŭ propriă nu sunt apțĭ de a fi învĕțătorii altora.

Nu voimŭ sĕ cercetămŭ décă tóte câte le-a vorbitŭ renumitulŭ istoricŭ, profesorulŭ berlinesŭ Wattenbach, în sensulŭ de mai susŭ, suntŭ pe deplinŭ adevĕrate séu nu. Într'unŭ punctŭ însĕ credemŭ, că nu-lŭ va puté combate cu succesŭ nicĭ chiar o dialectică de trei orĭ mai ascuțită ca aceea a lui „Pester Lloyd,“ în punctulŭ adecă în care combate intoleranța și despotismulŭ maghiarŭ. Sașii din Transilvania au fostŭ tractațĭ încă cu óre care crutare în asemĕnare cu Românii. Profesorulŭ Wattenbach ar fi trebuitŭ sĕ-șĭ procure numai câteva estrasurĭ din plângerile, ce au vĕḍutŭ lumina ḍilei dela anulŭ nou încóce în foile naționale romåne, spre a se convinge, că Sașii ardelenĭ sĕ află încă abia la începutulŭ persecuțiunilorŭ și că va fi și mai rĕu de ei când vorŭ avé de a îndurá în egală mĕsură tóte prigonirile, ce trebue sĕ le îndurămŭ noi astăḍĭ.

Compatrioții noștri Sașĭ au fostŭ până acuma lovițĭ cu mai puțină înverșunare ca noi, pentru că politica teroristă maghiară de „divide et impera“ a voitŭ sĕ-i folosésca în contra nóstră și din nenorocire și-a și ajunsŭ scopulŭ până la unŭ punctŭ óre-care. Aceea-șĭ politică infernală dela care sĕ trage tótă nenorocirea Ardélului, speréză acum de a avé trecere la conlocuitorii noștri sașĭ, carĭ de cândŭ au fost prinșĭ în lațulŭ ungurescŭ la 1865—1868 și-au pierdutŭ totŭ ecuilibrulŭ politicŭ și retăcescŭ de 14 anĭ cu naia lorŭ printre stâncile periculóse ale maghiarismului, fără nicĭ unŭ compasŭ și fără nicĭ unŭ planŭ pentru viitorŭ, speculândŭ numai și numai la câte unŭ compromisŭ putredŭ de aḍĭ până mâne cu dușmanii lorŭ de mórte.

Într'aceea opera de distrugere a maghiarismului violentŭ înaintéză gradatŭ dér sigurŭ și naționalitatea saséscă din Ardélŭ pierde totŭ mai multŭ din terêmŭ, până ce ca mâne nu va mai puté fi vorbă de ea ca de-o naționalitate cu dreptŭ de esistență deosebitŭ. Organulŭ guvernului ungurescŭ întrébă de pe acuma pe Sașĭ ironicŭ: „credețĭ că la casŭ cândŭ Maghiarii ar procede radicalŭ la stîngerea elementului săsescŭ ardelénŭ, Schulverein-ulŭ și-ar mobilisá batalióncle și s'ar pune în mișcare contra Maghiarilorŭ? —“

Amenințările aceste urmărescŭ totdéuna unul și acelaș scopŭ, de a înfricá pe Sașĭ și ai câștigá pentru nouĕ planurĭ de desbinare și nimicire a naționalităților prin ele însele. Se înțelege, că spre a prepará almagamulŭ acela, care încă dela 1848 se numea „contopirea celorŭ douĕ națiunĭ surorĭ —“ adecă a nației ungurescĭ din Ungaria cu cea din Ardélŭ — trebue sĕ se nimicéscă mai întâiŭ organismulŭ naționalŭ alŭ Românilorŭ și alŭ Sașilorŭ, bucată de bucată. Mai întâiu s'au apucatŭ de noi, că suntemŭ cam mulțĭ și s'au folositŭ de Sașĭ contra nóstră; totŭ-odătă cândŭ le vine bine lovescŭ și cu câte unŭ Românŭ séu doi în Sașĭ și așa înaintéză succesivŭ procesulŭ de distrugere. Le vine rêndulŭ la toțĭ.

Aceste observărĭ ni le-a provocatŭ unŭ pasagiu din articululŭ de fondŭ alŭ ḍiarului „Pester Lloyd“ de Sâmbătă, care, după tóte insultele, ce le aruncă în fața Germanilorŭ și a Sașilorŭ ardelenĭ, susține c'unŭ tonŭ obraznicŭ, că chiar din sînulŭ Sașilorŭ celorŭ mai naționalĭ s'a făcutŭ o propunere de împăcare guvernului și că tóte diferențele se mărginescŭ „numai la unele cestiunĭ administrative.“

Amŭ dorí ca din parte competentă săséscă sĕ aflămŭ décă într'adevĕrŭ lucrurile stau astfelŭ, căcĭ noue nu ne vine a crede, că politica compatrioțilorŭ noștrii Sașĭ sĕ fi ajunsŭ deja așa departe pe povêrnișulŭ propriei sacrificărĭ prin nisce continue concesiunĭ făcute maghiarismului, fără nicĭ o garanțiă pentru esistența lorŭ națională în viitorŭ.

Scirĭ telegrafice.

(Serviciulŭ particularŭ alŭ »Gazetei Transilvaniei.«)

Têrgulŭ Mureșului (Marosvásárhely,) 26 Aprilie. — Rafinăria fabricei de spirtŭ a arsŭ. Paguba se urcă la 250,000 florinĭ. Nicĭ o perdere în ómenĭ și animale.

Bucurescĭ, 26 Aprilie. — Regele României și-a esprimatŭ în toastulŭ sĕu la prânzulŭ curții mulțumirea pentru visita părecheĭ princiare de corónă, fiindŭ că în acésta vede o nouă garanțiă pentru legătura, ce esistă între amêndouĕ statele. Parada trupelorŭ a eșitŭ strălucită. Regele și prințulŭ de corónă au asistatŭ călărĭ. Defilarea a duratŭ $4^1/_2$ óre, și au luatŭ parte 16,000 de ostenĭ. Prințulŭ de corónă felicită fórte cordialŭ pe șefulŭ corpului. Populațiunea a primitŭ cu entusiasmŭ părechia princiară.

Viena, 26 Aprilie. — Principele Bulgariei, care călĕtoresce incognito la Darmstadt, a sositŭ aci. Maiestatea Sa l'a onoratŭ cu o visită de o jumĕtate de oră, pe care principele a întors'o mai târḍiu; s'a datŭ unŭ prânzŭ de gală.

(Biroulŭ telegr. din Pesta.)

Cronica evenemintelorŭ politice.

D. C. A. Rosetti, scrie în „Românulŭ,“ cu ocasiunea venirei prințului și princesei nóstre de corónă, următórele rêndurĭ:

»Archiducele Rudolfŭ și archiducesa Stefania vorŭ sosí în Bucurescĭ Vinerĭ.

Salutămŭ, cu cea mai sinceră bucuriă, visita ce face viitorulŭ Imperatore și viitórea Impĕrătésă a Austriei Regelui și Reginei României.

Românii au doritŭ tot-déuna sĕ fie în legăminte de sinceră amiciă cu Austria și cu tóte puterile vecine, marĭ și micĭ.

Ei salută dér venirea în Bucurescĭ a principelui Rudolfŭ și a princesei Stefania, ca unŭ semnŭ de bună și deplină înțelegere în viitorŭ între imperiulŭ austriacŭ și Regatulŭ românŭ, în tóte cestiunile, carĭ privescŭ drepturile legitime ale tuturorŭ Românilorŭ.

Negreșitŭ că România, fiindŭ o națiune mică, are multŭ mai mare interesŭ sĕ fie în bune și sincere relațiunĭ cu cele douĕ marĭ imperii, cu carĭ se învecinesce; totușĭ însĕ, stăruimŭ a crede și a afirmá că imperiele, orĭ câtŭ de marĭ ar fi, au și dênsele fórte marĭ interese d'a câștigá încrederea și iubirea naționalitățilorŭ celorŭ micĭ.

Sĕ primimŭ dér pe ilustrii óspețĭ astfelŭ în câtŭ sĕ-i facemŭ sĕ simtă ei înșișĭ nobilele simțimente, cu carĭ natura a înzestratŭ pe toțĭ Românii și sĕ-i convingemŭ, că statulŭ românŭ este la Dunăre unŭ elementŭ de ordine, de civilisațiune și de frățietate pentru tótă peninsula balcanică.«

*

Camera deputațilorŭ din Pesta și-a terminatŭ aprópe desbaterea asupra proiectului de lege a industriei. Cu câte-va modificărĭ neînsemnate, proiectulŭ va devení în curêndŭ lege sancționată. Ea restrînge încâtva libertatea necondiționată a industriei. Vomŭ revení asupra acestei legĭ, când va eșĭ dintre păreții camerelorŭ.

*

Kölnishe Zeitung a primitŭ o telegramă din Berlinŭ, în care sĕ ḍice, că nu s'au stabilitŭ încă condițiunile în care puterile vorŭ consimțí sĕ se țină conferința egipténă. Acestea atêrnă multŭ dela atitudinea Franciei, care are mare interese în Egiptŭ. Așteptămŭ hotărîrea, ce va fi luat'o consiliulŭ de ministri din Parisŭ, care s'a ocupatŭ cu acésta cestiune.

*

Englesii iau mĕsurĭ grabnice pentru eliberarea lui Gordon pașa. Sĕ forméză unŭ corpŭ de 200 de voluntarĭ, carĭ vorŭ fi trimișĭ în Sudanŭ. Consululŭ generalŭ francesŭ din Cairo, Camille Barrère, a primitŭ dela consululŭ francesŭ din Chartum următórea telegramă: „N'am nicĭ o temă și sunt gata la tóte. Situațiunea e desperată, starea sănătății însă e în genere bună.“ Gréua situațiune din Sudanŭ nu se póte atribuí decâtŭ politicei fără tactŭ a d-lui Gladstone.

Prințulŭ de corónă Rudolfŭ în Bucurescĭ.

Bucurescĭ, 13 (25) Aprile 1884.
(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

Ca corespondinte alŭ »Gazetei Transilvaniei« îndată după sosire, m'am presentatŭ la prefectura poliției capitalei, de unde am primitŭ bilete de legitimațiune spre a puté asistá la festivitățile de primire a AA. LL. Imp. și Regale, Archiducele Rudolfŭ și Archiducesa Stefania.

Primirea va fi măreță și strălucită. Încă de aḍĭ diminéță tricolorulŭ românŭ, stindardulŭ belgianŭ,« și drapelulŭ negru-galbenŭ alŭ Austriei impodobesce casele și stradele capitalei țĕrii românescĭ.

De séră la 7 óre Âltețele Lorŭ imperiale și regale vorŭ sosí la gara Filaretŭ, unde demnitarii țĕrii cu mare pompă și cu cele mai cordiale sêmțimente vorŭ primí pe viitorulŭ Impĕratŭ alŭ Austro-Ungariei.

Mâne se va dá la palatulŭ regalŭ unŭ prânzŭ de gală și este proiectatŭ a se țîne între Bănésa și Bucurescĭ o mare revistă militară, ca AA. LL. Imp. și regale sĕ aibă ocasiunea de-a cunósce mai d'aprópe pe vitezii luptătorĭ românĭ de la Plevna.

In teatrulŭ celŭ mare se dă totŭ mâne unŭ splendidŭ balŭ în onórea Altețelorŭ Lorŭ. Costumulŭ de gală este de rigóre, pentru domnĭ: fracŭ, cravată și mănușĭ albe și pentru dómne: **costumulŭ naționalŭ**.

La aceste solemnitățĭ voiu asistá împreună cu colegii mei ḍiariștĭ din capitală și nu voiu întârḍiá a vĕ raportá despre reușita lorŭ.

Bucurescĭ, 14 (26) Aprile st. v.

Aséră la órele 5, Maiestatea Sa Regele și Regina au plecatŭ c'unŭ trenŭ specialŭ la Comana, unde au primitŭ pe A. A. L. L. Imperiale și Regale Archiducele Rudolfŭ și Archiducesa Stefania. Maiestatea Sa Regele, purtă uniforma de colonelŭ alŭ regimentului de infanteriă austriacŭ, alŭ cărui șefŭ de onóre este.

La orele $5^1/_2$ toțĭ ministrii și demnitarii țĕrii în frunte cu d. președinte alŭ consiliului de ministri, Ionŭ Brătianu, și principele Dumitru Ghika s'aflau la gara Filaretŭ, care erá splendidŭ decorată cu cetină, drapele române, austriace și ungare.

La gară se mai afla și Inaltŭ P. S. S Mitropolitulŭ

Primatŭ alŭ Ungro-Vlachiei alăturea cu Monsignorele Paoli, Archiepiscopulŭ catolicŭ din Bucurescĭ, din ministri puterilorŭ străine am vĕḑutŭ numai pe alŭ Austro-Ungariei, Turciei și Belgiei, toţĭ în ţinută de galǎ a ambasadelorŭ lorŭ.

La óra 7 și 40 minute, trenulŭ regalŭ anunciatŭ prin salve de tunurĭ a întratŭ în gara, care era fórte frumosŭ iluminată. Vestibulele și ferestrele erau impodobite cu lampióne maghiare și române. Peronulŭ dela drépta a fostŭ acoperitŭ cu postavŭ roșu, pe care s'au grupatŭ domnii ministri Brătianu, Voinovŭ, Chiţu, Aurelianŭ, Sturza, Câmpinianu, Dabija; președintele senatului, prinţulŭ Dumitru Ghika, cu unŭ frumosŭ buchetŭ compusŭ din florĭ naturale formândŭ tricolorulŭ belgianŭ, generalu Lecca președintele Camerei. Mai multe dómne din înalta societate, între care am vĕḑutŭ pe graţiósa soţiă a domnului ministru de esterne, Sturdza, ţinêndŭ în mână unŭ buchetŭ de florĭ în forma unui coșuleţŭ, lucratŭ cu multă artă, destinatŭ a fi oferitŭ Alteţii Sale Archiducesei Stefania. Dómna Elena Câmpinianu asemenea avea unŭ frumosŭ buchetŭ în mână. Baronesa de Herz, născută principesa Dumitru Ghika, avea unŭ mare buchetŭ de florĭ compuindŭ tricolorulŭ maghiarŭ și austriacŭ. Pe buchetŭ s'afla următórea inscripţiune în limba maghiară și germană: »Societatea austro-maghiară, Bucurescĭ 25 Aprile 1884.«

Consiliulŭ comunalŭ în frunte cu locuţiitorulŭ de primarŭ, d. D. Ionescu, care ţinea în mână unŭ frumosŭ buchetŭ de florĭ, pe care l'a oferitŭ Archiducesei Stefania, a felicitatŭ celŭ ântâiŭ în numele capitalei de »bună venire« pe Auguștii óspeţĭ.

Ordinea în gară erá ţinută de o poliţiă de onóre, compusă din magistraţĭ și mai mulţĭ tinerĭ.

Din societăţile particulare s'au presentatŭ la gară numai deputaţiunea coloniei austro-ungare, compusă din 30 persóne, în capulŭ căreia s'aflá baronulŭ Herz în uniforma de ulanŭ austriacŭ, Veress Sándor și Vándory Lajos.

Centrulŭ gării a fostŭ ocupatŭ de musica regimentului alŭ 3-lea de infanteriă, ér în stênga era înșirată o companiă din regimentulŭ alŭ 3-lea de liniă avêndŭ în mijloculŭ ei gloriosulŭ stégŭ alŭ regimentului, eșitŭ sfâșiatŭ din luptele pentru neatêrnarea ţĕrii.

La sosirea trenului regalŭ tunurile bubuiau, armata a presentatŭ arma și musica a întonatŭ imnulŭ Augustei case domnitóre a Habsburgilorŭ.

Archiducele Rudolfŭ îmbrăcatŭ în uniformă de generalŭ austriacŭ cu tunică albă, și Archiducesa îmbrăcată într'o rochiă bleue-pâle avêndŭ o păläriă asortată și pĕrulŭ increţitŭ pe frunte, au descinsŭ pe peronŭ însoţiţĭ de M. Lorŭ Regele și Regina României și urmaţĭ de numerósele lorŭ suite.

MM. LL. Regele și Regina presentară Archiducelui și Archiducesei pe toţĭ domnii ministrii, pe dd. presidenţĭ ai senatului și camerii, pe d. prim-președinte alŭ curţiĭ de compturĭ D. Grădișteanu, pe dómnele ministrilorŭ, pe dómna baronésă de Herz, pe Mitropolitulŭ-primatŭ și pe Monsignorele Paoli.

Domniĭ președinţĭ ai camerii și senatului, d. baronŭ de Herz în numele coloniei austriace, dómnele Dabija și Sturdza oferiră Alt. Sale Arch. Stefania frumósele buchete de mai susŭ.

După presentare M. S. Regina și cu Archiducesa Stefania se suiră într'o trăsură închisă à la Daumont, trasă de patru cai, vizitii mânêndŭ călare. Imediatŭ după acéstă trăsură urmà o trăsura deschisă în care s'aflá M. S. Regele cu Archiducele Rudolfŭ. Apoi urmau trăsurile suitelorŭ lorŭ, și în acéstă ordine sosiră la órele $8^1/_2$ la palatulŭ din Bucurescĭ, unde după ce musica cântà imnulŭ austriacŭ, intonà marșulŭ lui Radetzky, marșŭ favoritŭ alŭ M. Sale Impĕratului Austro-Ungariei.

În totŭ percursulŭ dela gara Filaretŭ până la palatŭ, stradele erau frumosŭ decorate cu verdeţă și stégurĭ, ér la podulŭ dela calea Rahovei se înălţa unŭ arcŭ de triumfŭ.

Curtea palatului era iluminată cu lumină electrică. Decĭ de miĭ de ómenĭ circulau pe stradele capitale ale orașului. Timpulŭ însĕ a fostŭ nefavorabilŭ, și unŭ vêntŭ violentŭ a împedecatŭ multŭ iluminarea orașului. Cu tóte aceste s'a putut face retragerea militară cu torţe de către tóte musicele corpului alŭ doilea de armată întrunite. Părechea princiară apărù împreună cu Suveranii României în balconŭ și fură aclamaţĭ cu entusiasmŭ de poporaţiune.

Astăḑĭ timpulŭ continuă a fi fórte urîtŭ, plouă și bate unŭ vêntŭ rece. Décă timpulŭ se va schimbà în bine până la óra 2 după amedĭ, defilarea armatei va avé locŭ pe bulevardulŭ Academiei în faţa statuei lui Mihai-Vodă-Vitézulŭ*).

Moţulŭ.

Felicitărĭ la adresa nóstră.

Viena 20 Aprile 1884.

Stimate Domnule Redactorŭ!

In luptele seculare, ce le-a avutŭ nemulŭ românescŭ pentru apĕrarea esistinţei sale naţionale, trista și totodată gloriósa nóstră istoriă ne arată bărbaţii, carĭ au servitŭ generaţiunilorŭ următóre necurmatŭ ca modelŭ de bărbăţiă.

Astăḑĭ, cândŭ încă nu suntemŭ părtașĭ de cele mai marĭ bunurĭ omenescĭ: de libertatea naţională; astăḑĭ, cândŭ poporulŭ românŭ din Ungaria, Bănatŭ și Transilvania luptă încă din rĕsputerĭ, cu tóte armele permise, pentru păstrarea celei mai scumpe moștenirĭ, ce i-au lăsat'o străbunii, pentru păstrarea limbei; astăḑĭ, cândŭ se pare, că adversarii nostri nu mai au câtŭ de puţinŭ simţŭ de dreptate și adevĕrŭ: privimŭ cu deplină încredere în viitorŭ, vĕḑêndŭ marea cétă de luptătorĭ zeloșĭ, demnĭ de antecesorii lorŭ.

Intre aceştia sunteţĭ și D-vóstră, Domnule Redactorŭ, carele aţĭ luptatŭ și luptaţĭ încă cu inimă curată, zelŭ și bărbăţiă demnă de sfinţenia causei. Acésta aţĭ dovedit'o între altele mai alesŭ prin »Gazeta Transilvaniei,« carea venimŭ a-o salutá ca fóie cuotidiană.

Junimea română din Viena profită de acéstă ocasiune, aducêndu-vĕ cele mai căldurόse felicitărĭ, dorindu-vĕ din adênculŭ inimei celŭ mai strălucitŭ succesŭ și asecurându-vĕ și pe viitorŭ de simpatia, ce v'a păstrat'o totdéuna.

Sĕ trăiţĭ la mulţĭ anĭ!

I. T. Mera, stud. în med., Drd. **George Roșca**, Dr. **Is. F. Popŭ**, med. secund. în spit. centr. din Viena, Drd. **Ilie Stănilă**, Drd. **Gavrilŭ Dobreanŭ**, Drd. **Victorŭ Mihalașiŭ**, Drd. **Aureliu Moldovanŭ**, **Stefanŭ Petroviciŭ**, st. în dreptŭ, **Valeriu Petco**, st. în dreptŭ, **Corneliu Romanŭ**, st. chem., **Dimitrie Săvoiŭ**, **Aurelŭ Cupșa**, st. mech., **Toma Mădincea**, st. med., **Nicolae Maximŭ**, st. ing., **Dimitrie Dascălŭ**, st. med., **Iuliu Moisilŭ**, st. chem., **Iosifŭ Turcu**, st. med. **Simionŭ Popŭ**, silvanistŭ, **D. Brăteanu**, st. ing. **George Dobrinŭ**, st. în dreptŭ, **T. Ghermanŭ**, st. med., **Sabinŭ Secula**, st. med., Drd. **Aureliu Demianŭ**, **Romulus Z. Boiu**, st. în dreptŭ, **A. Popŭ**, Drd. **Aureliu Monda**, **Victorŭ Roșca**, st. med., **Titu Valeriu Gerendi**, st. chem., **G. I. Popŭ**, st. chem., Drd. **Emilŭ Codru-Drăgușanu**, **Stefanŭ A. Popoviciŭ**, st. Ac. com., **Barbu Const. Ţăpârdea**, st. mech., Drd. **Iónŭ Cupărescu**, **Christea Misirŭ**, st. med., **Mihaiŭ Vișnevschi**, **G. Ţĕranu**, **I. Mavrocordato**, **D. A. Goïlavŭ**, **I. Papanicolu**, **Em. Doctorŭ**, st. med., **Aurelŭ Grigoroviciĭ**, st. med., **Aurelŭ Diaconŭ**, st. ing. și archit.

Deeșu, 11 Aprile.

Gratulezŭ din adênculŭ inimei pentru zelulŭ nefatigatŭ, ce aţĭ desvoltatŭ spre a ridicá »Gazeta,« vechia și fidela apĕrătóre a drepturilorŭ poporului românŭ, la ḑiarŭ cuotidianŭ.

Iónŭ Cupcea.

Mulţămindŭ din totŭ sufletulŭ pentru aceste încuragiătóre doveḑĭ de simpatiă, dorimŭ ca urările, ce ni se facŭ sĕ fiĕ făcute într'unŭ césŭ bunŭ!

Conferinţa electorală: pentru cerculŭ Sasca comitatulŭ Carașu-Severinŭ s'a ţinutŭ în 22 Aprile a. c. st. n. luândŭ parte aprópe 300 de alegĕtorĭ. Conferinţa a enunţiatŭ cu mare entusiasmŭ aderarea sa la programa naţională din Sibiiu. Faţă cu alegerile viitóre de deputatŭ dietalŭ s'au făcutŭ pregătirĭ pentru o acţiune intensivă și resolută. S'a constituitŭ comitetulŭ electoralŭ și de președinte s'a alesŭ D. I. Tamașelŭ, preotŭ în Vrány. In comitetulŭ comitatensŭ centralŭ s'au alesŭ D-nii I. Tamașelŭ și Octavian Madincea; éră ca delegaţii pentru conferinţa generală din Sibiiŭ D-nii Vincenţiu Babeșiu și Ioanŭ Roșiu.

In acestŭ cercŭ sunt mai toţĭ alegĕtorii Românĭ, și încă ce Românĭ! cu inima curată, credincioșĭ și însufleţiţĭ; avemŭ decĭ firma speranţă, că conducĕtorii bravĭ, décă vorŭ desvoltá energia cuvenită, causa nóstră naţională va triumfá în acestŭ cercŭ. D. Tabaydi și D. Jakabffi umblă prin cercŭ, ca sĕ pună în aplicare tóte instrumentele de tortură ale inchisiţiunei mongolescĭ pentru intimidare și terorisare, — noi însemnămŭ totŭ pașiulŭ lorŭ, ca la ḑiua dreptei judecăţĭ sĕ avemŭ motive pentru o dréptă și neparţi lă sentinţă asupra tuturorŭ fărădelegilorŭ.

Procesulŭ verbalŭ

despre conferinţa alegĕtorilorŭ românĭ din cerculŭ de alegere alŭ Orăștiei ţinută în Orăștia la 12 Aprile 1884 c. n.

Inainte de tóte se constată cu plăcere, că la apelulŭ făcutŭ s'au înfăţișatŭ 200 de alegĕtorĭ din diferite părţĭ ale cercului electoralŭ, care împregiurare îmbucurătóre servesce de onóre inteligenţei conducĕtóre.

I. Convocătoriulŭ acestei conferinţe, advocatulŭ și proprietariulŭ Samuilŭ Popu, salută frațesce pe alegĕtorii, carĭ îngrijaţĭ de celŭ mai vitalŭ interesŭ alŭ patriei în genere și alŭ poporului românŭ în specie, nu cruţară ostenéla a luá parte în unŭ numĕrŭ așa de însemnatŭ. Arată în liniamente pricepute scopulŭ întrunirei și mulţămindŭ căldurosŭ pentru ascultarea simplei sale convocărĭ, — propune constituirea conferinţei.

Ad. I. La propunerea d-lui Dr. Stefanŭ Erdélyi se aclamă de președinte protopopulŭ Georgiu Bercianŭ, ér de secretariu Laurianŭ Bercianŭ și Vasiliu Bologa.

II. Președintele și secretariĭ, ocupêndu-șĭ loculŭ, celŭ dântâiu mulţămeşre pentru încrederea atribuită, rógă mai departe alegĕtorii a procede cu demnitate la resolvirea punctelorŭ din programă. Dup'acésta pune la ordinea ḑilei punctulŭ 1. din programă adecă: constituirea subcomitetului electoralŭ. In urma acestora advocatulŭ Samuilŭ Popŭ propune ca: biroulŭ conferinţei se statoréscă în principiu numĕrulŭ membrilorŭ, carĭ vorŭ formá subcomitetulŭ cercului.

*) Scimŭ din telegrama aceluiașĭ d. corespondentŭ, ce amŭ publicat'o în Nr. trecutŭ, că din causa ploii armata a defilatŭ dinaintea palatului regalŭ. Red.

FOILETONŬ.

Satulŭ cu comorile.

Novelă poporală.

(Urmare.)

Pe păretele din faţa copiilorŭ erau atêrnate patru table negre, pe carĭ se vedeau scrise parte litere parte silabe, parte rêndurĭ întregĭ. Copii împărţiţĭ după scaune în patru părţĭ îșĭ îndréptă acum privirea la câte una din table. Toţĭ scriau séu desemnau cu creionulŭ pe tăbliţele de piétră, ce aveau în mână, scrisórea de mustră. Alexandru mergea dela copilŭ la copilŭ, pe unulŭ ilŭ lăudá, pe altulŭ ilŭ învĕţá, la alŭ treilea îi arĕtá cum sĕ ţină creionulŭ mai bine, și altele.

După unŭ césŭ, copii se împartŭ în alte patru grupe și în locŭ de unŭ învĕţătorŭ, se vedeau patru. Pentru că cei ce sciau mai bine cetí așeḑau pe table litere, cuvinte orĭ ḑicerĭ întregĭ, după cum credea învĕţătorulŭ. Literele erau tăiate din hârtiă grósă, una câte una și se puteau mișcá. Invĕţătorulŭ se uitá apoi, décă se află totulŭ bine așeḑatŭ, și fie-care din micii dascălașĭ îngrijea ca copiii din boteiulŭ (grupa) lui sĕ cetéscă cu voce mai lină literile, silabele, cuvintele și ḑicerile așeḑate. Nicĭ unii nu zădărniciau pe cei lalţĭ. Ochii și urechile lui Alexandru erau pretutindinea și, încetŭ, ajutá acum în drépta, acușĭ în stânga.

După unŭ altŭ césŭ, alte grupe și în loculŭ literilorŭ se vedeau numerĭ, exemple din socotélă cu alţĭ învĕţătorĭ și învĕţătorese. Unii cetiau numerii, alţii adăogau, unii iarășĭ subtrăgeau, alţii deprindeau: „odată unulŭ" și altele. Cei ce sciau socotí mai bine căpĕtau teme în scrisŭ și lucrau singurĭ. La sfêrșitŭ îșĭ spuneau fiecare resultatulŭ. Învĕţătorulŭ se uitá pe tăbliţe și spunea îndată, décă e bine orĭ rĕu.

Vrednică de admiratŭ erá tăcerea, rênduéla și dorulŭ fie-căruia de învĕţătură. Așa ceva nu vĕḑură inspectorulŭ de școlă și preotulŭ în tótă viaţa lorŭ.

Petrecêndu-le înaintea ameḑii astfelŭ, copiii, se duseră acasă, dér mai nainte îșĭ luară ḑiua bună de la învĕţătorŭ și dela domnii cei străinĭ. Eșiţĭ odată afară, se începù unŭ rîsŭ și o veseliă de gândeai, că nu mai suntŭ băeţii cei tăcuţĭ din școlă.

După ameḑĭ scolarii éră se vedeau dinaintea tablelorŭ celorŭ negre desemnândŭ figurĭ măiestrite de linii drepte și strâmbe, unii chiar chipurĭ de animale. Sfîrșindŭ cu acestea cei mai bunĭ cetiau dintr'o carte istorióre glumeţe și pline de învĕţăturĭ. Sĕ fi vĕḑutŭ cineva numai bucuria băeţilorŭ pentru totŭ ce cetiau și auḑiau. După asta poruncí învĕtătorulŭ, ca cei ce scriu mai bine, până mâne sĕ aducă scrisă tótă istoria așa, cum au auḑit'o, dér fără greșelĭ. Pe urmă lăudă în faţa tuturorŭ pe cei ce s'au purtatŭ în ḑiua asta mai bine spunêndu-i și cu numele. Și fiind-că aceștia erau șese la numĕrŭ, mai stete cu toţii încă unŭ césŭ întregŭ și le povestì felŭ de felŭ de lucrurĭ frumóse. Intre altele, le istorisì o întêmplare înfricoșată despre unŭ omŭ, pe care în mijloculŭ ernii ilŭ apucà somnulŭ pe uliţă și îngheţà, în câtŭ a doua ḑi ilŭ găsiră mortŭ. Nisce ţĕranĭ nepricepuţĭ ilŭ duseră îndată într'o casă caldă, ca să se desgheţe. Venindŭ însĕ unŭ medicŭ numai de câtŭ desbrăcà mortulŭ și-lŭ îngropà în zăpadă, în câtŭ numai nasulŭ iĭ remase afară, ba după aceea ilŭ puse chiar în apă rece, de se prinse ghiaţă subţire în jurulŭ membrelorŭ. Pe urmă învĕlindu-lŭ în pânḑĕturĭ recĭ, ilŭ duse într'o chiliă caldă și-lŭ frecà bine cu o pânḑĕtură, până începù mortulŭ a se trezí. Învĕţătorulŭ spuse cum s'au putută întêmplá acestea tóte.

Așa se terminà ḑiua de școlă.

9. **Școla de Duminecă și întêmplarea din móră.**

Cam în felulŭ acesta învĕţá Alexandru băeţii, pe fie-care ḑi avea ceva nou pentru ei. Comisia cercetătóre ilŭ încărcà de laude ḑicêndŭ, că este celŭ mai harnicŭ învĕţătorŭ din câţĭ cunoscŭ. Asta n'o puteau pricepe Bogăţenii. „Ţi-ai găsit-o," ḑiceau ei, „Sandu va fi mai pricopsitŭ, de câtŭ învĕţătorii cei bătrênĭ, pe carĭ i-amŭ avutŭ noi! De, elŭ scie multe boscóne, de bună sémă a fermecatŭ pe domnii streinĭ câtŭ și pe părintele cu totu. Nu e lucru curatŭ cu învĕţătorulŭ!"

Peste véră nu se ţinea școlă în Bogată nicĭ odată, pentru că băeţii mai mărișorĭ trebuiau s'ajute părinţilorŭ la lucru. Alexandru chiemà și peste véră pe micuţĭ la sine, iĭ învĕţá câte-va césurĭ, le dedea jucării séu iĭ punea la lucru în grădinuţă și pe câmpŭ unde curăţiau locurile de petricele, buruene și altele. Văḑêndŭ acésta ceilalţĭ copii, stăruiră să-i priméscă și pe ei. Astfelŭ cândŭ nu aveau lucru, primia și p'aceștia la sine și le dedea învĕţăturĭ. Ba dumineca și 'n sĕrbătorĭ eșiá cu ei și în primblare la câmpŭ și în pĕdure, le arĕtá plantele veninóse și le povestia despre ele diferite istorióre înfiorătóre, séu le vorbia de economia vitelorŭ, le vorbia des-

Ad. II. Enunțiațiunea președintelui se primesce cu sgomotose strigăte de: sĕ trăiască!

Asemenea se primesce propunerea advocatului Samuilŭ Popŭ.

III. Ca fiesce-care alegĕtoriu sĕ aibă deplină cunoscință despre constituire în astfelŭ de afacerĭ, secretariulŭ conferinței, Laurianŭ Bercianŭ face istoriculŭ constituirei comitetului centralŭ alŭ tuturorŭ alegĕtorilorŭ românĭ efectuite la 1881 în Sibiu, mai departe alŭ comitetului centralŭ comitatensŭ și în urmă alŭ subcomitetului cercualŭ, ce se vorŭ alege cu acéstă ocasiune.

Arată cum acestea, pe basa solidarității, stau în strînsă legătură în tóte afacerile electorale. In fine arată că atâtŭ legile patriei câtŭ și ordonanțele ministeriale concedŭ astfelŭ de constituirĭ.

In legătură cu punctulŭ precedentŭ, în numele biroului face propunere: subcomitetulŭ electoralŭ alŭ cercului Orăștia se constitue din unŭ președinte, unŭ secretarŭ și 4 membri carĭ toțĭ împreună, conformŭ punctului 2 alŭ programei, sĕ fie și membri în clubulŭ electoralŭ centralŭ alŭ comitatului cu reședința în Deva.

Cere în fine îndemnitatea elegĕtorilorŭ, ca la casŭ de necesitate subcomitetulŭ sĕ pótă designa bărbațĭ de încredere în tóte părțile cercului pentru eventualele esecutărĭ ale concluselorŭ ce se vorŭ aduce în conferințele tuturorŭ alegĕtorilorŭ, ale comitetului centralŭ comitatensŭ séu ale acestui subcomitetŭ.

Ad. III. Tóte aceste propunerĭ se primescŭ cu unanimitate.

IV. Cerându-se suspendarea ședinței pe 5 minute pentru consultare asupra persónelorŭ, ce au sĕ se alégă în subcomitetŭ și acordându-se, după redeschiderea ședinței, Nicolau Herlea propune de președinte pe advocatulŭ Samuilŭ Popŭ, de secretarŭ pe Laurianŭ Bercianŭ și de membri pe Dr. Avramŭ Tincu, Dr. Ioanŭ Mihu, Dr. Stefanŭ Erdélyi și preotolŭ Bogdanŭ.

Ad. IV. Conferința primesce acéstă propunere cu unanimitate.

V. Dr. Stefanŭ Erdélyi, înainte de a procedá la alegerea delegațilorŭ, învită conferința sĕ-șĭ dea o declarațiune solemnă, că ea aderéză solidarŭ cu trupŭ și cu sufletŭ la resoluțiunea și programa conferinței generale a celorŭ 153 de delegațĭ ai alegĕtorilorŭ românĭ din 1881 și acum și în viitorŭ; ér de altă parte sĕ se dea o declarațiune pe calea jurnalisticei române pentru publicitate, că acea conferință din 1881 n'a fostŭ numai o frântură a corpului nostru naționalŭ — după cum cutéză a susține adversarii noștri — ci ea a fostŭ sufletulŭ și inima némului nostru, adevĕrații representanțĭ ai intereselorŭ poporului nostru, pe carĭ însușĭ și i-a alesŭ, condusŭ de nemărginită iubire și încredere în ei, — propune decĭ sĕ se facă ântâiŭ acéstă declarațiă și apoi sĕ urmeze la ordinea de ḑi: alegerea delegațilorŭ.

Vasiliu Basarabŭ parochŭ, din incindentulŭ, că noi nu putemŭ sci viitórele decisiunĭ ale conferinței generale, ce se va ține în Sibiu, face contrapropunere: sĕ trecemŭ preste acéstă declarațiă.

Crișianu parochŭ, vĕḑĕndŭ că sórtea poporului dela anulŭ 1881 nu s'a îmbunătățitŭ întru nimicŭ și că o îmbunătățire reală se póte aștepta numai dela esecutarea programei din 1881, face decĭ unŭ adausŭ la propunerea d-lui Dr. Erdélyi, ca sĕ ne unimŭ în cugete și în simțirĭ spre apĕrarea cu demnitate a drapelului nostru naționalŭ, spre redobândirea drepturilorŭ prin procedarea de până acum, îmbrățișândŭ și mai departe resistența prin pasivitate.

După aceste discusiunĭ, ridicândŭ cuventulŭ Laurianŭ Berceanŭ, dechiară, că noi în specialŭ, alegĕtorii românĭ din cerculŭ Orăștiei, amŭ fostŭ totdéuna solidarĭ și afacerile nóstre electorale și că nu a lă de consultŭ, nicĭ chiar de raționalŭ, a dá instrucțiune delegațilorŭ ce se vorŭ alege nicĭ cu referință la pasivitate și cu atâtŭ mai puținŭ la activitate, — ce vorŭ a pretinde antevorbitorii, acésta sĕ o încredințămŭ delegațilorŭ după buna lorŭ chipzuire avĕndŭ în vedere împregiurările conferinței generale din Sibiu, câtŭ pentru noi rĕmâne numai sĕ ne dechiarămŭ că vomŭ pășí și de aicĭ înainte solidarĭ față cu conclusele ce se vorŭ luá.

Ad. V. Conferința în urma acestora se declară de solidară față cu conclusele aduse la anulŭ 1881 și ce se vorŭ aduce în conferința anului corentŭ.

VI. Alegĕtoriulŭ Ioanŭ Mihaiu face propunere, sĕ se alégă ca delegațĭ Dr. Avramŭ Tincu și Dr. Ioanŭ Mihu.

Nicolau Herlea face contra-propunere, recomandândŭ conferinței alegerea advocatului Samuilŭ Popŭ și Dr. Tincu.

Ridică cuvĕntŭ preotulŭ Vasiliu Basarabŭ și recomandă de delegațĭ pe protopopulŭ Nicolau Popoviciu și Dr. Avramŭ Tincu.

In urma acestora presidiulŭ arată, că punctulŭ 3 alŭ programei n'a fostŭ admisŭ la desbatere, fiindcă alegĕtoriulŭ Laurianŭ Bercianŭ s'a însinuatŭ la cuvĕntŭ, amplificarea acestui punctŭ, și decĭ admisŭ fiindŭ de însă-șĭ conferința face propunere: punctulŭ 3 alŭ programei sĕ se întregéscă astfelŭ: ca conferința sĕ alégă pe lângă 2 delegațĭ ordinarĭ și 2 suplențĭ, ca la casŭ cândŭ unulŭ séu altulŭ dintre delegații ordinarĭ arŭ fi prin afacerile lorŭ reținuțĭ dela participare, sĕ pótă luá parte delegații suplențĭ.

Se primesce.

In urma acestora, totŭ alegĕtoriulŭ Laurianŭ Bercianŭ propune și recomandă de delegațĭ ordinarĭ pe advocatulŭ Samuilŭ Popŭ și Dr. Avramŭ Tincu, ér de suplențĭ pe Dr. Ioanŭ Mihu și Dr. Stefanŭ Erdélyi.

Ad. VI. Alegĕtorii prin vii aclamărĭ de: sĕ trăiască! primescŭ propunerea acésta din urmă cu majoritate preponderantă.

VII. In urma acestora, fiindŭ mai multe propunerĭ, alegĕtoriulŭ Nicolau Trifu cere votisare prin bilete.

Ad. VII. Renunțândŭ Dr. Ioanŭ Mihu dela delegația ordinară — prin care procedare a doveditŭ, că scie prețuí solidaritatea, — se trece preste propunerea lui Nicolau Trifu, ér biroulŭ se însărcinéză, ca sĕ provédă delegații cu credențiónalele recerute.

VIII. Alegĕtoriulŭ Nicolau Herlea cere deslușirĭ, întrebândŭ: care delegatŭ suplentŭ, pe care delegatŭ ordinarŭ suplinesce.

La acésta, propunătoriulŭ suplențilorŭ trage atențiunea alegĕtorilorŭ la ordinea, cum corespunde înducerea lorŭ după cum sunt propușĭ, respective aleșĭ.

Ad. VIII. Se ia la cunoscință.

Cu acestea, trecĕndŭ preste punctele programei, președintele punĕndŭ la inima delegațilorŭ și subcomitetului alesŭ consciințiósa împlinire a încredințărei alegĕtorilorŭ, mulțămesce onorabililorŭ membri pentru brava lorŭ purtare în decursulŭ conferinței, prin care au documentatŭ din nou, că n'au alta în inima și sufletulŭ lorŭ decâtŭ înaintarea patriei în tóte direcțiunile și binele obștescŭ și, dupăce mulțămesce comisariului conferinței în persóna primariului Josef Schuller pentru asistarea la acestŭ actŭ, rugându-lŭ a raportá superiorilorŭ sĕi despre lealitatea alegĕtorilorŭ, după cum însușĭ s'a putută convinge, încheie ședința cu acéste cuvinte: dea Dumneḑĕu ca acéstă înțelegere frățéscă sĕ se pótă realisá și cu celelalte némurĭ!

Cu acésta, s'a încheiatŭ ședința și procesulŭ verbalŭ s'a subscrisŭ.

D. u. s.

Georgie Bercianŭ m. p. președinte. — **Laurianŭ Bercianŭ** m. p. secretarŭ.

Pentru autentica extragere

Laurianŭ Bercianŭ, secretarŭ.

Diverse.

Suspendare. Aflămŭ că prefectulŭ Făgărașului D. Mich. Horvath a suspendatŭ din postulŭ de pretorŭ alŭ Branului pe D. Const. Popŭ, în urma unorŭ intrige țĕsute de rĕu-voitorĭ. Vomŭ reveni asupra acestei afacerĭ, îndată ce vomŭ avea informațiunĭ amĕnunțite.

Conferința cu pricina, ce s'a ținutŭ în Sibiiŭ la 1 Aprilie, a datŭ — ne spune »Telegrafulŭ românŭ« — următorulŭ resultatŭ: Voturĭ au fostŭ 151; din acestea 3 au fostŭ duple și decĭ s'au înlăturatŭ. Voturĭ valabile au rĕmasŭ prin urmare 148, care s'au împărțitŭ astfelŭ: câte 50 pentru d-nii Dr. Aurelŭ Brote, Nicolau Cristea, Dumitru Comșa și Iónŭ Bechnitz; câte 98 pentru d-nii Elia Măcelaru și Visarionŭ Romanŭ; câte 97 pentru d-nii Iónŭ Hanea și Iónŭ Popa; câte 1 pentru d-nii Parteniu Cosma și Dr. Nicolau Olariu.

Rĕspundemŭ »Telegrafului românŭ«, că noi nicĭ odată n'amŭ pusŭ la îndoială onestitatea alegĕtorilorŭ din Sibiiŭ, precum ne impută elŭ. Dar ne pare bine că fóia din Sibiiŭ însășĭ ne spunecă avemŭ sĕ ne convingem de ceea ce are sĕ facă cândŭse mână apa pe móra ei. Adecă profită de neînțelegerile nóstre, pentru ca sĕ'șĭ facă mendrele cu fratele ei de unŭ gândŭ din Pesta.

Castelulŭ prințului de corónă. — Pe rîpa dreptă a Tiseĭ, unde se varsă părîulŭ Cuți, se va construi unŭ castelŭ de vênătore pentru prințulŭ de corónă. In tómna acésta castelulŭ va fi gata și se va legá cu rîpa stîngă a Tiseĭ printr'unŭ podŭ.

Vindecarea tuberculosei, (ofticeĭ.) — Colegiulŭ doctorilorŭ din Viena s'a ocupatŭ în ședința din urmă de vindecarea tuberculoseĭ. Profesorulŭ Schnitzler a declaratŭ, că acéstă bólă se póte vindecá. După o discuțiune mai îndelungată, propuse ca sĕ se adune tóte observațiunile ce le-au făcutŭ medicii tractândŭ acéstă bólă, ca în urmă sĕ se pótă lua o decisiune.

Descoperirĭ nouĕ. — Se telegrafiază din Berlinŭ: Schliemann anunță din Tyrŭ, că a descoperitŭ unŭ palatŭ colosalŭ cu nenumĕrate colóne care cuprinde întréga acropole. Dușuméua și zidurile suntŭ bine păstrate.

Tifosulŭ. — In Zürich (Elveția) a isbucnitŭ tifosulŭ de care s'au bolnăvitŭ, de la 15 până la 18 Aprilie, 73 de persóne.

Cholera. — O telegramă din Alexandria anunță că în sĕptĕmâna până la 18 Aprilie au fostŭ la Calcută 157 casurĭ de choleră. Mortalitatea e fórte mare.

Reuniunea carpatină, (Karpathen-Verein). Secțiunea din Viena a reuniunei carpatine ardelene va serba întemeierea sa în 30 Aprile, în salele Hotelului »Crucea de aurŭ.« VI Mariahilferstrasse.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 26 Aprile 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.24	Vênd.	9.25
Argint românesc	»	9.20	»	9.22
Napoleon-d'orĭ	»	9.58	»	9.60
Lire turcescĭ	»	10.84	»	10.87
Imperialĭ	»	9.84	»	9.88
Galbenĭ	»	5.60	»	5.62
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ	»	. . . 7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

---

pre animalele sĕlbatice, le vorbia de isvóre, de rîurĭ, de munțĭ și peșterĭ, de țĕrĭ, de ómenĭ, le vorbia de stele, câtŭ sunt de departe și câtŭ suntŭ de marĭ! Tóte acestea le sciá séu din viéța lui, séu le cetise 'n cărățĭ.

Vĕḑĕndŭ acésta junii cei mai mărișorĭ căpĕtară și ei poftă d'a merge Dumineca la învĕțătorŭ. Alexandru îi primia cu bucuriă, pentru-că îlŭ durea inima de prostia lorŭ. Le dá totŭ felulŭ de învĕțăturĭ, le spunea ce sĕ cetéscă, ce sĕ calculeze și sĕ scrie pe acasă, cândŭ au vreme peste septĕmână. Dumineca se examinau tóte lucrările acestea. În modulŭ acesta se întroduse o scólă de Dumineca. Numĕrulŭ junilorŭ crescea pe fie-care ḑi. Acela însĕ, care nu erá destulŭ de curățelŭ, care bătea cârciumele, care jucá cărțĭ, care înjurá, blăstĕmá orĭ se bătea, — nu mai avea întrare la elŭ. Alexandru le erá judecătorŭ și totușĭ se purtá cu ei, ca și cândŭ ar fi de séma lorŭ. Peste septĕmână junii îi ajutau bucurosŭ la orĭ-ce lucru, făr' a fi rugațĭ de elŭ.

Dér în satŭ tinerii, carĭ umblau cu învĕțătorulŭ, erau de rîsŭ și batjocorițĭ din partea soțilorŭ lorŭ. Li se dá nume de batjocură, se porecleau dascălĭ, procopsițĭ și așa mai departe. Căpeteniele satului se bucurau din inimă de câte orĭ auḑiau că-șĭ bate cineva jocŭ de învĕțătorulŭ și de ómenii lui, pentru că se temeau că-șĭ va face partidă și se va alege în loculŭ lorŭ. D'aceea scoteu totŭ felulŭ de vorbe rele despre elŭ și cu totŭ prilegiulŭ ațițau pe sătenĭ în contra lui. — Din causa asta Alexandru nu cercetá pe nimenĭ. Singurŭ la móră se ducea regulatŭ. Aicĭ erá totdéuna bine primitŭ.

O dată, venindŭ éră la móră, de unde până unde tótă familia morarului o găsí turburată. Bĕtrânulŭ erá tăcutŭ și îngânduratŭ, morărésa, rece și necăjită, trântea după sine ușile de gândeai că totŭ tăndărĭ se facŭ, ér Irina erá cu ochii roșii de plânsŭ.

»Ce nencrocire s'a 'ntêmplatŭ aicĭ?« întrebà Alexandru pe Irina îndată ce rĕmaseră numai amêndoi.

»Ce duchŭ rĕu a întratŭ în astă casă pacînică? Mi se pare, că v'ațĭ schimbatŭ cu toții. Spune-mĭ, Irino, ce avețĭ?«

„Da, Alexandre, trebue sĕ-țĭ spunŭ," rĕspunse Irina tremurândŭ. Nu-țĭ mai potŭ ascunde. Eu... sum de totŭ nenorocită..." suspinà și nu putŭ vorbí mai departe. O năpădiră și lacrimele.

După ce o mai liniștì Alexandru, ea adause:

»Acum este anulŭ, Alexandre, de când m'ai aflatŭ cu ochii scăldațĭ în lacrimĭ și, cândŭ mai întrebatŭ: de ce am plânsŭ, nu ți-amŭ spusŭ. Atuncĭ venise la noi Buturugă, cârciumarulŭ, și mĕ ceruse pentru feciorulŭ lorŭ, care are și o móră în satulŭ vecinŭ. Părințilorŭ mei li-ar fi plăcutŭ astă încuscrire, pentru că cârciumariulŭ este celŭ mai bogatŭ din satŭ și, pe cum scii, jude. Elŭ ne póte strică, dér și folosí multŭ. Eu le-am rĕspunsŭ, că suntŭ, tinĕră și vrĕu sĕ mai aștepțŭ unŭ anŭ. Lucrulŭ a rĕmasŭ într'atâta. Mi-au datŭ pace. — Anulŭ a trecutŭ și astă-ḑĭ ér a fostŭ cârciumarulŭ cu feciorusĕu la noi. Au prânzitŭ aicĭ, tata și mama au pusŭ tóte la cale cu cârciumarulŭ. De sérá erá sĕ fie încredințarea, dér eu le-am spusŭ, că nu mĕ voiu măritá nicĭ odată, pentru că tinĕrulŭ Buturugă este urîciosŭ și nesuferitŭ întocmai ca tată-sĕu. Étă, de unde vine supĕrarea nóstră în casă.«

Alexandru auḑindŭ acestea erá fórte nedumeritŭ. Tăcêndŭ se primblá prin casă cu pașĭ rarĭ. În taină și elŭ îșĭ făcuse speranță, că Irina trebue sĕ fie soția lui óre-când. Deodată pășí iute spre Irina și ḑise:

»Irino, scumpă Irino, nu vreai sĕ te mărițĭ nicĭ odată? Ei, bine! așadară și eu voiu remâne flăcău în totă viața, pentru că nicĭ odată nu mi-așŭ fi alesŭ pe alta de câtŭ pe tine. Și apoi eu totdéuna te-am iubitŭ mai multŭ ca pe mine și totdéuna am creḑutŭ, că-țĭ va plăcé de mine...«

Irina, plângêndŭ, îșĭ răzimà capulŭ de pieptulŭ lui Alexandru și ḑise cu voce întreruptă: vai, Alexandre, D-ḑĕu scie că-mĭ eștĭ pré dragŭ! Dér tatălŭ meu bogatŭ și vrea ér unu ginere bogatŭ. Elŭ ce ḑice odată, nu lasă. Tu eștĭ numai unŭ învĕțătorŭ sĕrmanŭ și nu eștĭ în stare sĕ ții o femeiă.«

Alexandru o strînse cu focŭ la inimă... buzele lorŭ se atinseră pe nesciute.

„De adĭ înainte eștĭ mirésa și logodnica mea," șoptì Alexandru, „și nicĭ o putere pămêntenă nu te va smulge de la mine. Nu te teme dulcea mea... de acum eștĭ a mea."

Ḑicêndŭ acestea eșì afară sĕ caute pe bĕtrânĭ. Irina îĭ auḑì pe toțĭ vorbindŭ tare și rĕstitŭ, dér nu înțelegea nimicŭ. Tótă tremurá de frică și nu sciá, ce sĕ facă. Intr'acea cădù în genunchĭ lângă lavița dela feréstră, îșĭ impreunà mânile spre cerŭ și cu ochii plinĭ de lacrimĭ se rugá fierbinte, pe cândŭ ceilalțĭ se certau nu departe de ea. După ce se mai ușurà nițelŭ, se redicà, căutà spre feréstră și ce vede? — Alexandru tatălŭ și muma ei, se ducŭ cu toții cătră satŭ.

(Va urma.)

„GAZETA TRANSILVANIEI“

ĘIARŬ CUOTIDIANŬ.

Ca mâne se 'mplinescŭ 50 de anĭ, de cândŭ „Gazeta Transilvaniei,“ sub cea mai cumplită prigonire a némului românescŭ, a arboratŭ în mijloculŭ valoroşilorŭ şi patrioticilorŭ comercianţĭ din Braşovŭ, acestŭ emporiŭ alŭ Transilvaniei, drapelulŭ redeşteptării naţionale.

Tótă suflarea românéscă cu bucuriă şi cu căldură a îmbrăţişatŭ acestŭ ęiarŭ-apostolŭ alŭ poporului românŭ şi grupatu-s'au cu toţiĭ sub drapelulŭ arboratŭ de elŭ şi lucrat'au cu însufleţire şi bărbătéscă statornicià pentru înălţarea românismului.

Grea şi amară era lupta. Tendinţele de a desnaţionalisá pe Românĭ îşĭ ajunsese culmea. Legea dela 1832 adusă de dieta maghiară glăsuiá ca în seminariulŭ românescŭ din Aradŭ sĕ se înveţe şi ungaresce şi ca: **„de aicĭ încolo la tóte confesiunile sĕ se admită şi sĕ funcţioneze numai astfelŭ de preoţĭ, predicătorĭ şi vicarĭ, carĭ sciu unguresce.“**

Apĕratu-s'aŭ cu bărbăţiă Românii dintre Tisa şi Carpaţĭ în contra acestorŭ uneltirĭ duşmane şi sosit'a după nópte şi vijeliă şi o ęi cu sóre, dar numai o ęi, căcĭ în cealaltă diminéţă se ivíră érăşĭ nuorĭ furtunoşĭ pe cerŭ. Róta sorţii aduse din nou prigonirile de odiniórá asupra capului nostru. Par' că sórtea a voitŭ sĕ încerce până unde merge tăria şi perseveranţa Românului.

Cu tóte uneltirile şi prigonirile însĕ „Gazeta Transilvaniei“ îşĭ ridică fruntea şi unindŭ sufletesce pe toţĭ Românii luptă necurmatŭ şi fără pregetŭ pentru drepturile şi libertăţile opinciĭ românescĭ.

Adversarii noştri neperęĕnd din vedere acéstă luptă şi preţuindŭ resultatele dobêndite de până acum după adevĕrata lorŭ valóre şi-au îndoitŭ puterile, şi, acum după 50 de anĭ, şi-aŭ perfecţionatŭ şi rafinatŭ mijlócele pentru sugrumarea şi stingerea nóstră. Prin urmare, şi noi cei de astăęĭ, credincioşĭ şcolarĭ ai românismului, asemenea sĕ ne strîngemŭ rêndurile, şi sĕ ne îndoimŭ puterile de apĕrare.

Adversarilorŭ noştri, avêndŭ ei puterea ţĕrii în mână, le-a fostŭ pré uşorŭ de a ne lovi în tóte interesele politice, comerciale şi economice, şi acum atăcându-ne în şcólă ca şi în biserică, în limbă ca şi în avere, nouĕ nu ne-a mai remasŭ altŭ mijlocŭ de apĕrare de câtŭ **condeiulŭ**, cu care toţĭ Românii datorĭ sunt de a striga în lumea largă şi de a cere dreptate şi libertate pentru poporulŭ românŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ.

Ast-felŭ împinşĭ de dorulŭ de a ne folosi ęilnicŭ şi cu energiă de acestŭ pacinicŭ mijlocŭ apelămŭ la publiculŭ celŭ mare românŭ pentru a ne susţiné în ęilnica nóstră luptă naţională şi în firma nóstră speranţă de a fi încuragiaţĭ, deschidemŭ abonamentŭ la **ęiarulŭ nostru cuotidianŭ**

GAZETA TRANSILVANIEI

care precum acum 50 de anĭ a fostŭ **primulŭ organŭ de publicitate românŭ**, tot asemenea şi astăęĭ e **primulŭ organŭ cuotidianŭ românŭ**, ce apare dincóce de Carpaţĭ.

Suntemŭ siguri, că publiculŭ românŭ e pe deplinŭ convinsŭ de principiile, ce le profeséză acestŭ ęiarŭ şi de modulŭ cum acestŭ organŭ alŭ Românilorŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ a sciutŭ chiar şi în cele mai grele împrejurărĭ sĕ ţie susŭ stindardulŭ naţionalităţiĭ române.

Privindŭ dér cu încredere la viitorŭ, **Gazeta Transilvaniei** dela 1 Aprile a începutŭ a eşí în tóte ęilele, afară de Duminicĭ, şi serbătorĭ, şi pentru a puté cu înlesnire străbate până chiar şi în séraca colibă a ţĕranului românŭ, va fi celŭ mai eftinŭ ęiarŭ din monarchia Austro-Ungară:

ABONAMENTE:

Pentru **Austro-Ungaria** pe anŭ **12 fl.,** pe 6 lunĭ **6 fl.,** pe 3 lunĭ **3 fl.** Pentru **România** pe anŭ **36 lei,** pe 6 lunĭ **18 lei,** pe 3 lunĭ **9 lei.** Domniĭ abonaţĭ, carĭ au plătitŭ abonamentulŭ cu stimă sunt rugaţĭ a ne trămite diferenţa. Celŭ mai uşorŭ mijlocŭ de abonare este prin **mandatŭ postalŭ.**

REDACŢIUNEA.

Publicaţiune.

Se face cunoscutŭ, cum-că **têrgulŭ de ţéră** celŭ mai de aprópe în comuna **Lipova,** se va ţiné în 4 Maiu 1884 st. nou, éră têrgulŭ de vite se va începe cu douĕ ęile mai nainte.

Lipova (Bănatŭ) în 20 Aprile 1884.

Antistia (primăria) comunală.

Tipografia Alexi Braşovŭ.